

Martha Nussbaum De Breekbaarheid van het Goede 5

Theo Meereboer en Petra Bolhuis
Zie ook www.maieutiek.nl

maieutiek-college 5

Alcibiades

- “Om te beginnen was hij mooi” (blz 250)
- Het hele verhaal gaat niet om een individuele liefde die bezig is op te stijgen naar een universele liefde.
- Het gaat nu juist om een persoonlijke liefde en wat het verstand daar voor rol in speelt.
- Alcibiades is in zijn persoon hét voorbeeld van een niet gelukke lering, van een mislukte techné en hij gaat ten onder. (blz 251)

maieutiek-college 5

Dialogo over Eros

- Aristofanes; Eros is het verlangen naar het ongedeeld zijn.
- Socrates bepreekt de visie van Diotima; Eros is een verlangen dat we abusievelijk ophangen aan unieke eigenschappen van unieke personen, maar in wezen zien we in hen de verschijnselen van het goede en daar gaat ons verlangen in wezen naar uit.

maieutiek-college 5

Alcibiades over Eros

- Ik ga de waarheid vertellen is dat goed? Alcibiades gaat spreken over persoonlijke liefde tegen een man die net heeft uitgelegd dat iets dergelijks alleen bestaat in het voorstadium van werkelijke kennis.
- Alcibiades spreekt een waarheid uit –zijn waarheid- die dermate in tegenspraak is met die van alle andere aanwezigen dat het logisch is dat hij zich verdedigend opstelt.
- **Alcibiades zegt over Eros: Ik weet niets algemeen maar wel dat de uniciteit van de liefde voor Socrates mij heeft veranderd.**

maieutiek-college 5

Erastes - eromenos uitleg

- De man die aanbeden wordt (aanbedene) om zijn schoonheid =ero(o)menos
- De man die de schoonheid van de jonge man aanbidt (aanbidder) =erastes
- Meegesleept worden door je driften was onvrij zijn en werd dus gezien als negatief.
- Beheersing vanuit de erastes was ideaal

maieutiek-college 5

Wat is er nieuw aan positie van Alcibiades?

- Alcibiades was altijd de eromenos, maar is nu plotseling gegrepen door de liefde voor Socrates en merkt dat hij helemaal niet op afstand wil en kan blijven, maar ook –en daar ligt het accent van het betoog- dat deze overgave hem tot nieuwe inzichten brengt die hij niet had kunnen hebben in die toestand dat hij altijd de eromenos is.

maieutiek-college 5

- Een bol verleidt niet een god streeft niet naar wijsheid (blz281)
- Het beschouwen van het schone en het goede is nog Socratisch
- Alcibiades laat zien dat een stap op de ladder van Socrates -waarbij je gaat inzien dat individuele objecten manifestaties zijn van Schoonheid en goedheid in het algemeen- een loslaten is van de vorm van inzicht die nu juist tot stand komt door de persoonlijke unieke relatie met één ander. (blz 291)

maieutiek-college 5

Alcibiades of Socrates?

De tragische keuze

1. Socrates volgen; óf ik kies de verheffing, maar dan moet ik Alcibiades als uniek individu opofferen.
2. Alcibiades; of ik leef in eros, maar dan geef ik de rationaliteit op en daarmee het vermogen om mijn leven te beheersen.
3. Wat wil de mens? Rationaliteit en de wereld naar je hand zetten of Eros en in het lichamelijk bestaan opgaan? Maar mensen willen allebei; Het onstuimige fysieke én orde en harmonie in de wereld.

maieutiek-college 5

Ervaring of ratio?

- Is het dan het één of het ander dus of ervaringskennis of logische kennis?
- Zo gaan we er in de praktijk natuurlijk vaak mee om, maar beide vormen leveren “inzicht” dat gebruikt kan worden ten behoeve van het goede leven.

maieutiek-college 5

Dionysos en Apollo

- Met Alcibiades is Dionysos weer in de tekst verschenen, maar het lijkt alsof Dionysos en Apollo niet in dezelfde stad kunnen leven; (tegenstelling dionysisch en Apollinisch uitlegen.)

maieutiek-college 5

Hoofdstuk 7 Dit verhaal is niet waar

- Plato I Alleen verstand (Bestel & Faidon)
- Plato II Waanzin is tegenspraak met verstand, maar moeilijke keuze en besef van verlies (Sympiosion)
- Plato III Filosofie is vorm van mania. Inzicht komt voort uit bepaalde vorm van bezetenheid (Faidros)

maieutiek-college 5